

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Specialpedagogik som tvärvetenskap

Special Education in An Interdisciplinary Perspective

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ01SP
Gäller från:	VT 2009
Fastställd:	2008-06-10
Ändrad:	2009-01-29
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som programkurs inom *Specialpedagogprogram, 90 hp*, i ämnet specialpedagogik.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008-06-10 och reviderad 2009-01-29 samt godkänd av Lärarutbildningsnämnden att ingå i det specialpedagogiska programmet 2009-04-21.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin V09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen gäller förutom grundläggande behörighet för högskolestudier:

- lärarexamen,
- minst tre års erfarenhet på minst halvtid inom området som grundexamen avser,
- att studenten i sin lärarexamen eller efter sin lärarexamen skrivit en uppsats om 15 hp på grundnivå, och har 7,5 hp forskningsmetodik- vetenskapsteori samt minst 7,5 hp specialpedagogik eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Specialpedagogik som tvärvetenskap I	15
DK12	Specialpedagogik som tvärvetenskap II	15

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv kan utveckla en kompetens att identifiera och problematisera betingelserna för samspelet mellan individ och miljö. Syftet med detta är att utveckla relevanta pedagogiska situationer för barn, ungdomar och vuxna.

Delkurs 1 innehåller:

- olika teoretiska traditioner inom det specialpedagogiska forskningsfältet
- specialpedagogikens funktion och verksamheter, både ur ett nutida och ett historiskt perspektiv
- funktionshinder, utbildningspolitik och pedagogisk verksamhet
- nationella och internationella styrdokument av relevans för specialpedagogiskt verksamhetsområde

Delkurs två innehåller:

- specialpedagogens arbetsuppgifter
- individuella förutsättningar, funktionshinder och pedagogisk verksamhet
- makt och normer i relation till aspekter som funktionshinder, social utsatthet, sexuell läggning m.m.

- forskningsmetodik och vetenskapsteori
- forskningsetiska aspekter
- fältstudiearbete

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomfört delkurs 1 ska studenten kunna:

- översiktligt beskriva specialpedagogik som vetenskapligt kunskapsområde
- ur ett nutida och historiskt perspektiv analysera och kritiskt granska innehållet i svensk utbildningspolitik i relation till funktionshinder och specialpedagogisk verksamhet
- urskilja problem och frågor av specialpedagogisk relevans på individ-, grupp-, organisations- och samhällslevelle nivå utifrån vald litteratur
- identifiera och problematisera specialpedagogikens funktion och relationen mellan specialpedagogik som vetenskapligt kunskapsområde och olika specialpedagogiska verksamhetsområden

Efter att ha genomfört delkurs 2 ska studenten kunna:

- ur valt specialpedagogiskt perspektiv identifiera och problematisera samspelet mellan individ och sammanhang/miljö i relation till olika strukturella aspekter
- på ett vetenskapligt systematiskt och kritiskt granskande sätt urskilja och empiriskt undersöka frågor av relevans för specialpedagogisk profession och verksamhet
- på ett vetenskapligt sätt, muntligt och skriftligt, avrapportera en fältstudie

Undervisning

Undervisningen organiseras genom föreläsningar, litteraturseminarier, verksamhetsförlagd (VFU) utbildning i form av fältstudier samt workshops och skriftliga individuella och gruppvisa arbeten. Kursen är problemorienterad och processinriktad.

Kursen kräver aktivt deltagande vid seminarier och i uppgifter. Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetsätt. En utvärdering sker i slutet av kursen.

Kunskapskontroll och examination

Delkurs 1 examineras genom dels en individuell skriftlig examinationsuppgift och dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en individuell skriftlig uppsats och dels genom en fältstudierapport utförd som gruppuppgift. Det senare arbetet redovisas även muntligt.

Betygsättning på delkurser sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt fullgjord och godkänd VFU i form av fältstudier.

Studierande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studierande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studierande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en examinerator har rätt att begära att en annan examinerator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Student som underkänts i VFU har rätt att ånyo genomgå VFU, dock högst en gång.

Studierande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

- Alvesson, Mats & Deetz, Stanley (2000). *Kritisk samhällsvetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur. (valda delar ca 100 s.)
- Askland, Leif & Sataøen, Svein Ole (2003). *Utvecklingspsykologiska perspektiv på barns uppväxt*. Stockholm: Liber. (300 s.)
- Assarson, Inger (2007). *Talet om en skola för alla: Pedagogers meningskonstruktion i ett politiskt uppdrag*. (Malmö studies in educational sciences, nr. 28). Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. (273 s.)
- Barron, Karin (red.) (2004). *Genus och funktionshinder*. Lund: Studentlitteratur. (kap.1,2,3 och 5, ca 140 s.)
- Eliasson, Annika (2006). *Kvantitativ metod från början*. Lund: Studentlitteratur. (169 s.)
- Eliasson, Rosmari (1995). *Forskningsetik och perspektivval*. 2., [omarb. och utvidgade] uppl. Lund: Studentlitteratur. (204 s.)
- Fischbein, Siv (2007). Kognitiva och utvecklingspsykologiska perspektiv på barn i tidiga skolåren: En kunskapsöversikt. I Skolverkets rapport *Mål för alla: Perspektiv på nationella utbildningsmål för tidiga skolår* (s. 7-106). Stockholm: Skolverket. (100 s.)
- Gustafsson, Anders (red.) (2004). *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur. (valda delar ca 100 s.)
- Gustafsson, Jan-Erik & Myrberg, Eva (2002). *Ekonomiska resursers betydelse för pedagogiska resultat: En kunskapsöversikt*. Stockholm: Skolverket. (Kap. 4, ca 29 s.)
- Heimdahl Mattson, Eva & Roll-Pettersson, Lise (2007). Segregated Groups or Inclusive Education? An Interview Study with Students Experiencing Failure in Reading and Writing. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 51, 3, 239-252. (13 s.)
- Helldin, Rolf (1998). *Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten: Nutid och framtid*. Stockholm: HLS Förlag. (224 s.)
- Kvale, Steinar (1997). Den kvalitativa forskningsintervjun. Lund: Studentlitteratur. (valda delar ca 100 s.)
- Malmgren Hansen, Audrey (2002). *Specialpedagoger - nybyggare i skolan*. (Studies in educational sciences, nr. 56). Stockholm: HLS Förlag. (176 s.)
- Myrberg, Mats (2007). *Dyslexi: En kunskapsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (100 s.)
- Nilholm Claes & Björck-Åkesson Eva (red.) (2007). *Reflektioner kring specialpedagogik: sex professorer om forskningsområdet och forskningsfronterna*. Stockholm : Vetenskapsrådet. (114 s.)
- Preisler, Gunilla & Ahlström, Margareta (2005). *Interviews with deaf children about their experiences using cochlear implants*. *American Annals of the deaf*, 150, 3, 260-267. (7s)
- Roll Pettersson, Lise (in press). *Teacher's perceived efficacy and the inclusion of a pupil with dyslexia or mild mental retardation: findings from Sweden*. *Education and Training in Development Disabilities*. (ca 15 s.)
- Roos, Carin & Fischbein, Siv (red.) (2006). *Dövhet och hörselnedsättning: Specialpedagogiska perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. (valda delar ca 100 s.)
- Siljehag, Eva (2007). *Igenkännande och motkraft: Förskole- och fritidspedagogikens betydelse för specialpedagogiken: En deltagarorienterad studie*. Stockholm: Institutionen för individ, omvärld och lärande, Lärarhögskolan i Stockholm. (230 s.)
- Sivertun, Ulf (2006). *(Special)pedagogik och social utslagning. Perspektivisering - möjligheter och dilemman*. (Studies in educational sciences, nr. 92). Stockholm: HLS förlag. (168 s.)
- Skidmore, David. (2004). *Inclusion: The dynamic of school development*. Maidenhead: Open University Press. (140 s.)
- Skrtic, Thomas M. (2005). A Political Economy of Learning Disabilities. *Learning Disability Quarterly*, 28,

2, 149-155. (6 s.)

Social Rapport 2006: *Utsatthet bland barn och unga*. Stockholm: Socialstyrelsen. (Kap 7, 54 s.)

Tetler, Susan (2004). Den rummelige skole: Om paradokser, dilemmaer og udfordringer. I J. Andersen (red.), *Den rummelige skole: Et faelles ansvar*. Vejle: Kroghs Forlag. (7 s.)

Westling Allodi, Mara (2007). Children with cognitive disabilities in a Swedish educational context: Reflections from a case study. *Disability and Society*, 22, 6, 639 □ 653. (14 s.)

Westling Allodi, Mara (2002). *Support and Resistance: Ambivalence in Special Education*. (Studies in educational sciences, nr. 61). Stockholm: HLS Förlag. (118 s.)

Woodhead, Martin (1999). Reconstructing development psychology. *Children and Society*, 13, 1, 3-19. (16 s.)

Dessutom tillkommer vetenskapliga artiklar om ca 100 sidor, olika arbetsmaterial som styrdokument och aktuella utredningar samt valbar litteratur om ca 700 sidor, som väljs i samråd med kursansvarig lärare.